

At Præstegaarden er en stor Belgjerning for Præsten, skal jeg gjerne indrømme Ministeren; men naar man faar 1000 Rigsdaler — for at bruge den gamle Benævnelse — og saa skal afstaa 50 Rd. til Afbetaling og 50 Rd. til Rente af Byggelaan, bliver der kun Lidt tilbage til Præsten. Naar Ministeren tror, at han kan holde ret Mange i den første Lønningsklasse ved Udsigten til Alderstillæg, saa kan jeg ikke forstaa det; thi med en saa lille Løn som den laveste Lønningsklasses, maa naturligvis enhver Præst stræbe efter at komme op i en højere Lønningsklasse, inden han faar Udsigt til Alderstillæg. 6 Aar er jo den normale Tid til at være paa et Sted; men rykker han op inden et saadant Tidspunkt, saa gaar Udsigten til Alderstillæg bort. Han naar det meget sildigere, end naar han strax fik et Embede, hvor han kunde blive; men det vil kun de Færreste opnaa.

Krieger: Uagtet Lovforslag om denne Sag oftere have været Gjenstand for Prøvelse, er det Lovforslag, der nu foreligger, dog et saa væsentlig nyt, at jeg ikke betvivler, at det vil blive gjort til Gjenstand for Overveelse i den vidtløftigere Form, hvori Landstinget pleier at behandle sine Sager, og i den Forudsætning, at Sagen kommer til Behandling i et Udvulg, vil jeg tilbageholde forskjellig Tvivl og Bemærkninger, som Gjennemlæsningen af Lovforslaget har fremkaldt hos mig. Jeg skal kun fremdrage et enkelt Forhold, som forekommer mig tvivlsomt, og gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til to Punkter, hvor det staar for mig saaledes, at jeg ikke blot har en Tvivl, men hvor min Mening nu allerede er temmelig fast.

Det første Punkt, jeg vil fremdrage til Overveelse, vedkommer den foreslaaede Fond til kirkelige Formaal, som den kaldes. Jeg stiller mig ved de faa Bemærkninger, jeg her vil udtale, paa Lovforslagets Standpunkt, og spørger altsaa, om de Bestemmelser, der ere optagne i Lovforslaget, svare til Forslagets Hensigt. Den meget ærede Minister har jo gjentagne Gange fremhævet, hvorledes dette Punkt for ham er et Hovedpunkt. Jeg maa antage, at, naar den Lante, der ligger til Grund for en saadan Fonds Dannelse, ikke gjennemføres, vil han efter den hele Maade, hvorpaa han har udtalt sig, og efter hele Sagens Gang og Stilling ikke bidrage til, at der udkommer nogen Lov; altsaa, Spørgsmaalet om, hvorledes denne Fond stilles, maa have den aller største Betydning netop ogsaa fra Regjeringens eget Standpunkt. Her vil jeg nu henstille til Overveelse, om, for det Første, Fondens Navn, om jeg saa maa sige, ikke vilde svare mere til Hensigten, naar den kaldes: „Fond til folkekirkelige Formaal“. Jeg antager, at der ikke er særlig tænkt herpaa; men Andre kunde maasse under en senere Udvikling finde en Betydning deri, at, me-

dens det i § 1 hedder, at de Midler, der nu ere henlagte til Folkekirkens Understøttelse, i Fremtiden skulle indbrages under den Lovgivende Magts Raadighed, er der senere talt om en „Fond til kirkelige Formaal“, hvorved der vel kunde tænkes, at der under en fortsat Udvikling vilde opstaa Formaal, som vare kirkelige, uden at være folkekirkelige. Allerede Udtrykkene i § 1, hvor der tales om, at disse Midler skulle indbrages under den Lovgivende Magts Raadighed, ere maasse ikke ganste svarende til den egentlige Lante; jeg formoder, at den høitærede Minister derved har tænkt paa Mod sætningen til Administrationen; men hvis Midlerne ikke allerede stode under Lovgivningsmagtens Raadighed, kunde de ikke indbrages derunder paa denne Maade; jeg antager imidlertid, at Ordene betegne en Mod sætning til de mange Bestemmelser, som nu paa dette Omraade fremkomme ensidigt fra Administrationen.

Endv. Fondens Indtægter angaar, da forekomme de mig vistnok i og for sig klare nok; men derimod synes Udgifterne mig ikke at være angivne saa bestemte, som det efter det Synspunkt, som jo ligger til Grund for Fondens Dannelse, vistnok var ønskeligt. Selve Loven taler nemlig om visse bestemte Udgifter; den taler om, at Fonden til de kirkelige Formaal skulde udrede alle de særlige Udgifter, der nu paaahvile Præsteskaldene, de Udgifter, der knytte sig til de i § 2 første Stykke omhandlede Kapitaler, samt Udgifter til Geistlighedens Lønning og Pensionering, og hvad dermed staar i Forbindelse ifølge Bestemmelserne i §§ 6—18; der tales om Bisoppernes og om Landsbypræsteskaldenes Lønning osv., og Landsbypræsteskaldenes Lønning opføres med bestemte Tal. Dersom der nu derimod bliver Spørgsmaal om nye og flere Kald, end der er ansat Lønning til, saa kan det jo ikke betvivles, at Hensigten maa være, at Udgifterne skulle afholdes af Fonden, og der er jo ogsaa taget Hensyn dertil i den Overfigt, som ledsager Motiverne, idet der jo staar: „Rest til at bøde paa uforudsete Tilfælde og til andre Udgifter (nye Embeder, nye Kirker o. s. v.) 235,060 Kr.“ Men var det dog ikke ønskeligt, at denne Udgift for Fonden fik sit bestemte Udtryk i selve Loven? Var det i det Hele taget ikke ønskeligt, at man i alt Fald forsøgte paa i Loven selv udtømmende at bestemme, hvad der kom ind under Fonden. Sjør man ikke dette, ser jeg ikke rettere, end at Meningen maa være den, at Bestemmelse i saa Henseende skulde træffes paa Finantsloven, og forsaavidt Bestemmelsen altsaa skulde træffes om Gjenstande, som ikke faldt ind under Lovens udtrykkelige Regel, vilde det være en Afgjørelse, som var ganste uafhængig af Loven, i alt Fald kun kunde komme ind under dens Analogi; der var ikke dertil noget bestemt Udgangspunkt eller Tilknætningspunkt i Loven. Men efter det Synspunkt, hvorfra den høitærede Minister gaar ud, saa forekommer dette mig at være en Mangel ved